

Wat is myofunctionele therapie?

Myofunctionele therapie is een oefentherapie die gericht is op het herstellen van een verstoord evenwicht in het functioneren van de orale spieren. Afwijkende mondgewoonten, zoals mondademen, duimzuigen en nagelbijten, veroorzaken meestal een verstoring in het evenwicht tussen de oro-faciale spieren. Dat kan weer leiden tot een afwijkende fysionomie en morfologie.

Afwijkende mondgewoonten in combinatie met een afwijkend slikpatroon kunnen bijvoorbeeld leiden tot een sterke protrusie van het bovenfront. De tong duwt de front-elementen naar voren en de lippen, die bij het mondademen niet gesloten zijn, geven geen tegendruk. Het verkeerde gebruik van de spieren en het ontbreken van tegendruk leidt in dit geval tot een afwijkende vorm van de kaken en/of het gebit: een functionele malocclusie.

Als de malocclusie veranderd moet worden, ligt het voor de hand eerst de functie van de betrokken spieren te veranderen. Voor een blijvend resultaat is een multidisciplinaire benadering dan ook wenselijk. Tandartsen en orthodontisten houden zich bezig met de vorm en morfologische afwijkingen van het gebit en logopedisten werken aan het verbeteren van de functie van de oro-faciale spieren.

Vroegtijdige onderkenning en behandeling van afwijkende mondgewoonten en afwijkende slikpatronen zijn van groot belang voor een stabiele occlusie. Tandartsen en orthodontisten die zich veel bezighouden met de behandeling van kinderen dienen de relatie tussen abnormale spierfuncties en afwijkende morfologie en occlusie te herkennen. Voorafgaande aan welke interventie dan ook zal er eerst gezorgd moeten worden voor het herstellen van de juiste spierverhoudingen in het oro-faciale gebied. Verwijzing naar een logopedist is dan geïndiceerd (zie richtlijn Mondzorg voor Jeugdigen van de NMT).

De logopedist speelt een belangrijke rol bij het herstellen van een verstoord evenwicht in het functioneren van de spieren van het oro-faciale skelet. Eerst verricht de logopedist uitgebreid onderzoek naar de afwijkende gewoonten. De logopedist werkt daarbij met objectieve meetinstrumenten zoals de Force scale (lipsterktemeter), de Payne-techniek (visualiseren van het slikpatroon d.m.v. fluorescentietechniek) en de myoscanner (lip- tong- en kauwspiermetingen). Door de afwijkende gewoonten is vaak ook de spraak afwijkend.

De logopedische behandeling heeft betrekking op de functionele aspecten van afwijkend mondgedrag: duim- of vingerzuigen, speenzuigen, mondademen, verkeerd slikpatroon, afwijkende tongligging, tongpersen en verkeerde bijtgewoonten. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan de afwijkende spraak.

Om te komen tot automatisering van de nieuwe gewoonten zal er zeer intensief geoefend moeten worden.